

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

29 marca 2022

nr 25 (LXXVII)

cena: 13 Kč

WIADOMOŚCI
RUSZAJĄ ZAPISY
DO PIERWSZYCH KLAS
STR. 2-3

REGION
PATRZĄC WIDZOM
PROSTO W OCZY
STR. 4

SPORT
WEEKENDOWY
SERWIS PIŁKARSKI
STR. 8

Zaolzie solidarne z Ukrainą

WYDARZENIE: Muzyka, słowo, śpiew, wiersze polskie i ukraińskie, a do tego niebiesko-żółte akcenty. Specjalny koncert „Solidarni z Ukrainą” w sobotni wieczór w Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie był niezwykłym gestem solidarności Zaolzia z Ukrainą. Cały dochód ze zorganizowanego przez PZKO, „Zwrot” i Miasto Czeski Cieszyn wydarzenia zostanie przeznaczony na działania pomocowe dla Ukrainy. Zbiórka trwa dalej – do końca marca można wpłacać pieniądze na konto bankowe.

Szymon Brandys

Pomagamy, jak umiemy: słowem i muzyką – rozpoczęła koncert Barbara Szotek-Stonawski, która wraz z Bogdanem Kokotkiem prowadziła sobotnie wydarzenie. W czasie koncertu kolejne występy przeplatane były utworami polskich poetów urodzonych we Lwowie (Zbigniewa Herberta, Adama Zagajewskiego) oraz twórców ukraińskich (Jurija Andruchowycza, Serhija Żadana, Oksany Zabuzko). Czytali je aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego.

Artyści z Zaolzia, którzy wzięli udział w sobotnim koncercie, organizatorzy i obsługa techniczna zrzekli się swoich honorariów. Na scenie w „Strzelnicy”, którą za darmo udostępniło miasto, zaprezentowali się: Chór Żeński „Melodia” z Nawsia, Julia Macura, Darina Krygiel, Marta Wałach, Dorota Bartnicka, Bogdan Bartnicki, Noemi Macura i Przemysław Orszulik. Zabrakło niestety Renaty Drössler – głos odmówił jej posłuszeństwa, ale chora śpiewaczka pozdrowiła słuchaczy w formie nagrania audio.

– Sami, tak jak wszyscy, przeżywamy to, co dzieje się na Ukrainie. Zwłaszcza mieszkając w Polsce razem z rodziną, przyjaciółmi i naszym zespołem odczuwamy to bardzo intensywnie i głęboko. Nasza obecność tutaj to obowiązek – mówił „Głosowi” Bogdan Bartnicki z Bartnicki Band. Propozycję występu artyści przyjęli bez zastanowienia. – Mam nadzieję, że ten koncert to dobry wstęp do tego, by częściej organizować takie imprezy, wybierając też inne cele i pomagając właśnie w taki muzyczny sposób – dodał Przemek Orszulik, który na zakończenie koncertu wraz z Noemi Macurą zaśpiewał utwór „Two-

• Noemi Macura oraz Przemek Orszulik zaśpiewali na finał muzycznego wydarzenia. Fot. SZYMON BRANDYS

ja Ojczyzna” napisany do słów wiersza Henryka Jasiczka, znany jako hymn Festiwalu PZKO z 2015 roku.

– Jestem bardzo zadowolona, że udało nam się zrealizować to wydarzenie i zgromadzić tyle osób. Najważniejszy jest cel, który nas wszystkich połączył oraz to, że znalazła się spora grupa osób, która chciała pomóc, nie oczekując niczego w zamian – podsumowała pomysłodawczyni Halina Szczotka, redaktor naczelna

„Zwrotu”, która zadbała także o scenariusz muzycznej części koncertu. Słowem zajęła się z kolei Renata Putzlacher. – To wieczór serc i wszystkie teksty, które wybierałam, płynęły właśnie z serca. Chciałam, by były to utwory uniwersalne i nieśmiertelne. Wiersz Herberta zabrzmiał tutaj tak, jakby był pisany wczoraj – wyjaśniała polonistka, poetka i tłumaczka.

Ciąg dalszy na stronie 5

●●●
**I choćbyś poszedł nie wiem jak daleko,
to wizje kraju z tobą się powloką
i twoje serce w wspomnieniach
zapłacze,
żeś we swym kraju piękna nie zobaczył**

Henryk Jasiczek, „Twoja Ojczyzna”

ZDANIEM... Beaty Schönwald

beata.schonwald@glos.live

Kiedy chodziłam jeszcze do szkoły, marzec kojarzył mi się z tulipanami, które ósmego wręczaliśmy zatrudnionym w szkole paniom, a dwudziestego ósmego wszystkim nauczycielom. Kwiatek wraz z wiązaną życzeń dawał nam jako taką nadzieję, że nie zostaniemy wywołani do odpowiedzi ani zaskoczeni niespodziewaną kartkówką. Chociaż kalkulowaliśmy po cichu, że tego dnia możemy przyjść na lekcje nieco gorzej przygotowani i że twarz nawet bardziej srogich belfrów rozpromieni uśmiech, kwiaty i życzenia składaliśmy szczerze, z głębi serca.

Wczoraj ponownie nauczyciele obchodzili swoje święto. Ponieważ dawno już wyrosłam ze szkolnego fartuska, nie wiem, czy zwyczaj wręczania kwiatów każdemu nauczycielowi przez każdą klasę nadal jest praktykowany. Sądzę jednak, że młodzieży pomysłów, jak podziękować swoim opiekunom, nie brakuje, a oni na nie zasługują. W ub. tygodniu byłam na eliminacjach Festiwalu Piosenki Dziecięcej. Spotkałam tam wielu zaangażowanych nauczycieli, którzy po lekcjach pracują ze swoimi uczniami, śpiewają i tańczą, a potem przeżywają ich występy, trzymają kciuki aż do bólu i najgłośniej w sali biją brawa. W naszym społeczeństwie często słyszymy utyskiwania, że dzisiaj si pedagogzy to nie to samo, co było kiedyś, w znaczeniu – gorzej. Myślę, że to krzywdząca opinia. Zawsze byli nauczycieli lepsi i gorsi. Ci, którzy prowadzili po kilka chorów, kółek zainteresowań i szkolną bibliotekę, przeszli do naszej lokalnej historii. Reszta pozostała w pamięci ich wychowanków jako osoby mniej lub bardziej wyraziste, z większą lub mniejszą skutecznością przekazywania wiedzy. Nikt jednak nie został zapomniany. Tego życzyć również dzisiejszym nauczycielom – uczniom, którzy zachowują ich we wspomnieniach.

CYTAT NA DZIS

Petr Fiala premier RC

Mówimy uczciwie, że do końca maja będziemy potrzebować stanu wyjątkowego, potem zobaczymy, co dalej

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Tak wyglądała scena po zakończeniu sobotnich zmagani naszych młodych narciarzy w Istebnej. Jak było, można przeczytać na str. 9. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ... 29 marca 2022

Mienniny obchodzą: Eustachy, Stefan
Wschód słońca: 6.14
Zachód słońca: 19.06
Do końca roku: 277 dni
(Nie)typowe święta: Święto Polskiej Bielizny
Przysłowia: „Marzec, co z deszczem chadza, mokry czerwiec sprowadza”

JUTRO... 30 marca 2022

Mienniny obchodzą: Amadeusz, Mamertyn
Wschód słońca: 6.12
Zachód słońca: 19.08
Do końca roku: 276 dni
(Nie)typowe święta: Światowy Dzień Muffinka
Przysłowia: „Zima, gdy mrozem nie wygodzi, marzec z kwietniem wraz wychodzi”

POJUTRZE... 31 marca 2022

Mienniny obchodzą: Balbina, Beniamin, Kornelia
Wschód słońca: 6.10
Zachód słońca: 19.09
Do końca roku: 275 dni
(Nie)typowe święta: Światowy Dzień Budyniu
Przysłowia: „Nie siejzesz grochu w marcu, nie masz go w garncu”

POGODA wtorek

dzień: 10 do 14 °C
 noc: 8 do 6 °C
 wiatr: 1-4 m/s

środa

dzień: 10 do 14 °C
 noc: 7 do 5 °C
 wiatr: 1-3 m/s

czwartek

dzień: 3 do 5 °C
 noc: 3 do 2 °C
 wiatr: 2-5 m/s

Ruszają zapisy do pierwszych klas

W piątek w całej RC rozpoczynają się zapisy do klas pierwszych szkół podstawowych. Potrwają do końca miesiąca. Sprawdziliśmy, kiedy można zapisywać dzieci do konkretnych polskich szkół na Zaolziu. Tym razem już w tradycyjnej formie.

• Ostatnie zapisy w normalnym trybie odbyły się w 2019 roku. Fot. SZYMON BRANDYS

Beata Schönwald

Pod dwóch latach, kiedy sytuacja epidemiologiczna nie zawsze i nie wszędzie pozwalała na przeprowadzenie zapisów z udziałem dziecka i jego rodziców, w tym roku wszystko wraca do normy. – To dobrze, bo bardzo ważny jest ten bezpośredni kontakt z dziećmi, które przychodzą do zapisów i mają stać się uczniami. Nauczyciel, który je zapisuje, to na ogół nauczyciel pierwszej klasy. Na podstawie czynności, które dzieci wykonują w czasie zapisów, może się zorientować, jak sobie radzą i nad czym ewentualnie trzeba będzie jeszcze popracować. Równie ważny jest kontakt z rodzicami – przekazuje dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej im. W. Szymborskiej w Wędrzynie Krzysztof Gąsiorowski.

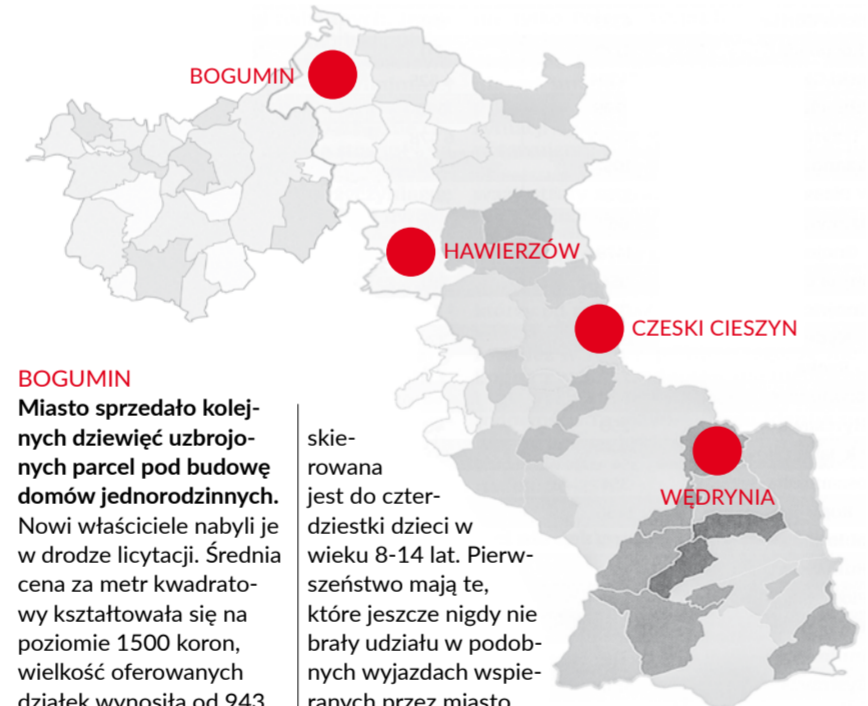
Co do tego, że nauczyciel powinien poznać dziecko, a dziecko z kolei szkołę, zanim 1 września po raz pierwszy przekroczy jej próg, panuje zgoda. Różne są jednak metody realizacji.

klasy i tam poznają przyszłych kolegów. Podobna lekcja jest również dla rodziców – wyjaśnia Suchanek. Jak zauważa, to nie wyklucza, by w oficjalnych dniach zapisu przyjść do szkoły razem z dzieckiem.

Dyrektorzy polskich szkół zwykle potrafią powiedzieć już z wyprzedzeniem, ile dzieci przyjdzie w danym roku zapisywać się do klasy 1. To dlatego, że pod ich dyktando często działają również polskie przedszkola lub utrzymują z nimi ścisły kontakt. Być może to jest powodem, dla którego na stronach internetowych niektórych polskich szkół jeszcze na kilka dni przed 1 kwietnia na darmo można było szukać informacji na ten temat lub były one misternie ukryte w zakładkach.

Zwyczaj jednak banner zatytułowany „zapisy do klasy 1” pojawiał się zaraz po wejściu na stronę główną. W przypadku polskiej szkoły w Olbrachcicach zilustrowany został nawet filmikami zapraszającymi na zapisy – jednym w języku polskim, a drugim czeskim. – Na ten pomysł wpadliśmy razem z rodzicami i wspólnie też go zrealizowaliśmy. Po raz pierwszy filmiki pojawiły się już rok temu, teraz je tylko zaktualizowaliśmy o nowy termin zapisów – mówi dyrektorka Jolanta Kożusznik.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN
 Miasto sprzedało kolejnych dziewięć uzbrojonych parcel pod budowę domów jednorodzinnych. Nowi właściciele nabyli je w drodze licytacji. Średnia cena za metr kwadratowy kształtowała się na poziomie 1500 koron, wielkość oferowanych działek wynosiła od 943 do 1428 metrów kwadratowych. Większość z nich sąsiaduje z planowanym w tej części miasta parkiem. Właśnie z uwagi na dogodną lokalizację zainteresowani kupnem byli skłonni zapłacić średnio o 100 koron więcej niż w poprzedniej, styczniowej licytacji.

skierowana jest do czterdziestki dzieci w wieku 8-14 lat. Pierwszeństwo mają te, które jeszcze nigdy nie brały udziału w podobnych wyjazdach wspieranych przez miasto. Zgłoszenia należy składać drogą elektroniczną do 23 kwietnia. Więcej informacji można znaleźć na www.svcamos.cz. (sch)

HAWIERZÓW
 Ruchliwe, a w godzinach szczytu niebezpieczne skrzyżowanie ulic Dęlnickiej, Kpt. Jasioka i Frydrikskiej zostanie przekształcone w rondo z wykorzystaniem plastikowych barier. Podobne funkcjonuje od lat np. w Boguminie-Zabłociu. Zmiana zostanie przeprowadzona przez Wydział Usług Komunalnych magistratu i Zarząd Dróg województwa morawo-sląskiego. Powinno to nastąpić jeszcze podczas tej wiosny. (sch)

CZEŚKI CIESZYŃ
 Miasto przy współpracy z ośrodkiem czasu wolnego „Amos” organizuje w terminie 1-10 lipca wczas dla dzieci we Frydlancie nad Ostrawicą. Uczestnicy zostaną zakwaterowani w Pensjonacie Šance. Dzięki dofinansowaniu ratusza cena pobytu wynosi tylko 1000 koron. Oferta

WĘDRZYNA
 Zakończył się remont kolejnego mieszkania komunalnego. Gmina posiada ich pięć w budynku, gdzie mieści się poczta. Trzy z nich zostały już odnowione. Koszt remontu mieszkania z kuchnią i trzema pokojami wyniósł ok. pół miliona koron. Na prace budowlane przeznaczono czas, kiedy pomieszczenia się zwolniły. Teraz czekają na nowych lokatorów. Gminne mieszkania wynajmowane są zwykle na okres przejściowy 1-2 lat. Warunkiem ich przyznania jest zameldowanie na terenie wioski. (sch)

Oscary 2022 bez polskiego triumfu

Poznaliśmy laureatów nagród Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej. Obcy to nieestetyczny polski triumf. „Sukienka” Tadeusza Łysiaka nie otrzymała bowiem Oscara.

Najwięcej, aż sześć statuetek, zdobył widowiskowy obraz „Diuna” w reżyserii Denisa Villeneuve’a (recenzja filmu ukazała się w ostatnim, piątkowym wydaniu „Głosu” w rubryce Pop Art). „Diuna” nie zgarbła jednak nagrody dla najlepszego filmu, akademii uhonorowała bowiem, trochę niespodziewanie, twórców filmu „CODA”. Obraz w reżyserii Sian Heder doceniono już wcześniej m.in. Główną Nagrodą Jury podczas festiwalu w Sundance, nagrodą Amerykańskiej Gildii Aktorów Filmowych oraz dwiema statuetkami BAFTA.

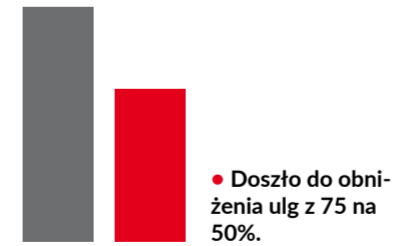
• Najwięcej, aż sześć statuetek, zdobył widowiskowy obraz „Diuna” w reżyserii Denisa Villeneuve’a. Fot. mat. prasowe

800 000

ton złomu wykorzystana w ubiegłym roku Huta Trzyniecka w procesie produkcyjnym. Liczba ta obejmuje również odpady metalowe powstające podczas produkcji hutniczej. Przedsiębiorstwo poddaje corocznie recyklingowi w wielkich piecach przeszło 100 tys. ton odseparowanego materiału zawartego w żużlu, wykorzystanego jako namiastka naturalnie występujących rud żelaza. Za najistotniejszy wkład w ochronę klimatu kierownictwo huty uważa dostawę granulowanego żużlu wielkopięcowego dla cementowni. W ub. roku HT dostarczyła 600 tys. ton tego materiału, dzięki czemu obniżyła o ok. 550 tys. ton produkcję dwutlenku węgla, który powstaje podczas procesu wypalania wapienia i gliny. (dc)

Droższe bilety

Począwszy od 1 kwietnia, dochodzi w całej RC do zmian w wysokościach ulg, jakie dzieci i młodzież do lat 18, studenci do lat 26 oraz seniorzy powyżej 65 lat mieli na przejazdy pociągowe i autobusowe. U przewoźników w województwie morawo-sląskim podniosła się również ceny autobusowych biletów jednorazowych i okresowych. Ogólnopństwowe obniżenie ulg z 75 do 50 proc. jest wynikiem wcześniejszego rozprządzenia ministerstwa finansów. Podwyżki cen w regionalnym publicznym transporcie kolejowym są natomiast bezpośrednią konsekwencją wzrostu cen paliwa w związku z wojną

na Ukrainie oraz pośrednio kryzysu koronawirusowego i szybkiego tempa inflacji. W efekcie od piątku na terenie całego naszego województwa cena za 1 kilometr przejazdu autobusami międzymiastowymi podniesie się z 1,40 na 1,50 korony. W przypadku biletów okresowych podwyżka wyniesie 5 proc. (sch)

Prędkość na celowniku

Znamy wyniki czwartkowego „Speed maratonu”, czyli całonocnej policyjnej akcji kontroli prędkości, która została przeprowadzona na terenie województwa morawo-sląskiego. Ponieważ nadmierna prędkość jest drugą najczęstszą przyczyną wypadków drogowych w ruchu kołowym, policja skupiła się głównie na tym występkę kierowców. Mundurowi w czasie kontroli ujawnili 241 wykroczeń, z czego 167 własnie dotyczyło niedotrzymania obowiązującego limitu prędkości. Prócz tego funkcjonariusze przyłapali na gorącym uczynku 22 kierowców, którzy w czasie jazdy trzymali w ręku telefon lub inne podobne urządzenie, 12 osób korzystało z odpłatnych odcinków jezdni bez wykupienia winiety, a w przypadku 9 samochodów wykryto zły stan techniczny. W przygotowaniu czwartkowego „Speed maratonu” włączyli się również sami użytkownicy dróg, proponując miejsca kontroli, gdzie prędkość jest notorycznie przekraczana. (sch)

Strefa przed dworcem gotowa

Dobiegła końca rewitalizacja przestrzni przed dworcem kolejowym w Bystrzycy. Wybudowano nową drogę, chodniki, pętlę autobusową i przystanek, nowe oświetlenie. Powstała wiata dla rowerzystów ze stylowymi ławeczkami oraz 17 miejsc parkingowych. Posadzono nową zielen. – Po pół roku intensywnej pracy firm budowlanych zakończyliśmy inwestycję. Łączne koszty przekroczyły 14 mln koron. Dzięki dobrze opracowanemu projektowi, który złożyliśmy w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, otrzymaliśmy dotację w wysokości 5 mln – poinformował wójt Roman Wróbel. (dc)

Patrząc widzom prosto w oczy

Członkowie MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum dokładnie w Międzynarodowy Dzień Teatru zaprosili aktorów Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego do wspólnych obchodów tego święta. Niedzielne popołudnie w czeskokieszyńskim Domu PZKO przy ul. Božka oprócz teatralnego, miało też charytatywny wymiar.

Szymon Brandys

Międzynarodowy Dzień Teatru ustanowiono w czerwcu 1961 roku podczas 9. światowego kongresu Międzynarodowego Instytutu Teatralnego w Helsinkach. Dzień obchodów ustalono na 27 marca, w rocznicę otwarcia Teatru Narodów w Paryżu. – To święto popularne bardziej w Polsce, ale my, jako Scena Polska, chętnie je tutaj w Czeszech świętujemy – mówi „Głosowi” Bogdan Kokotek, jej kierownik. W obchodach zabrał Sceny Lalek „Bajka”, która z uwagi na swój zaplanowany występ nie mogła przyjąć zaproszenia. – Serce dziś rośnie. Aktorzy nie byłiby aktorami bez widzów, więc bardzo się cieszymy z tego spotkania – przyznał aktor Grzegorz Wiedera, który nie ukrywał tremy przed niedzielny występem. – Tutaj to zupełnie coś innego niż na scenie. W teatrze oświetlają nas światła, a tu patrzymy widzom w oczy. – Ta otwartość trochę więcej nas kosztuje, ale to jest bardzo przyjemne – uzupełniła Małgorzata Pikus. – Trema nas nie opuszcza bez względu na doświadczenie. My na tej scenie wprawdzie ciągle dorzeczamy, ale też ten stres potęguje

się wraz ze wzrostem świadomości wymagań widowni – dodała. We wspólnym świętowaniu udział wzięli ponadto: Lidia Chrzastowa, Marcin Kaleta, dyrektor Petr Kracik, Tomasz Kłapoczek, Barbara Szotek-Stonawski, Joanna Wania, Joanna Litwin i Karol Suszka, który wystąpił z satyrycznym wierszem. Aktorzy z kolei zaśpiewali kilka piosenek z wystawianych przez Scenę Polską sztuk. Dla zespołu teatralnego niedzielne święto stanowiło krótką przerwę w blisko trzytygodniowym tournée po Polsce. – Prawie cały marzec jesteśmy w trasie. Próbowaliśmy odrobić przerwę spowodowaną pandemią i jeździliśmy teraz z „Lalką”, w niedzielę ruszamy z „Balladyna”, a w kwietniu czeka nas „Tajemniczy ogród” – wyjaśniał Kokotek. – Kto jak nie my właśnie, cieszyńscy aktorzy, mający takie bogate miasto z aż trzema scenami teatralnymi, powinniśmy obchodzić to święto? Staraliśmy się dbać o naszych aktorów i poznać ich bliżej – stwierdziła Małgorzata Rakowska, prezes MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum. Podczas spotkania publiczność miała zatem okazję do zadawania pytań aktorom – m.in. o czas poświęcony na przygotowanie konkretnych przedstawień, wymiarzone role, spełnione marzenia, a nawet o pierwsze miłości. – Miałam to szczęście, że moje sceniczne marzenie się spełniło. W wieku 14

lat czytałam „Mistrza i Małgorzatę” i już wtedy marzyłam o aktorstwie i o zagranici właśnie Małgorzaty. No i udało się! – cieszyła się Joanna Litwin. Tomasz Kłapoczek został zapytany o sposób na utrzymanie dobrej kondycji psychicznej, fizycznej i zapamiętywanie wszystkich tekstów. – Ja po prostu jestem ogień pieciorga dzieci, mężem i to zajmuje mi w zasadzie całe moje życie. A resztę tego czasu, którego zostaje mi już bardzo niewiele, poświęcam teatrowi. Jestem zarobiony od świtu do nocy – wyjaśniał. Członkowie czeskokieszyńskiego koła podziękowali aktorom, podarowując im występ pianisty Andrzeja Molina, świeżo upieczonego absolwenta Uniwersytetu Ostrawskiego. Muzyk zagrał w sumie trzy utwory autorstwa Bohuslava Martinů i Maurice’a Ravela. Artyści otrzymali ponadto wielkanocne podarunki – misternie wykonane z wydmuszek gełkich jaj ażurowe pisanki własnej roboty przekazała im Anna Piszkiwicz. Była też niespodzianka dla publiczności – rozlosowano cztery bilety na dowolny spektakl Teatru Cieszyńskiego w tym sezonie. – Radość z tej 61. edycji MDT jest mocno przyziemna. Trwająca od miesiąca wojna, w czasie której burzone są teatry i zabijani ludzie w nich przebywający, przysłoniła ten czas czarną chmurą. Teatr ma w tej sytuacji do wykonania zada-

Aktorzy zaśpiewali kilka piosenek z wystawianych przez Scenę Polską sztuk. Występuje Grzegorz Wiedera.

Podczas obchodów MDT zagrał pianista Andrzej Molina. Zdjęcie: SZYMON BRANDYS

granic (więcej o tych działaniach na stronie pomagam.pl/pelneba-kiukraina).

Z Beskidów po naszymu „Herbert Kiszka – Grafika z podróży” to tytuł wystawy, na którą zaprasza Biblioteka Regionalna w Karwinie. To już druga prezentacja we frzystackiej placówce twórczości graficznej artysty związanego z naszym regionem. Autor pochodzi z Kocobędza-Podobory, ale obecnie żyje i tworzy w Kadaniu, na zachodzie RC, gdzie stworzył wspaniałą galerię poświęconą przede wszystkim swojemu malarstwu, ale i grafice. Jest inicjatorem wielu ciekawych inicjatyw w tym mieście, m.in. plenów rzeźbiarskich. Wystawa grafiki, ale przede wszystkim ekslibrisów stworzonych w technice kwasorytu sprzed czterech lat w tej samej placówce cieszyła się sporym zainteresowaniem. Herbert Kiszka zwiedził spory kawał świata i na wystawie zobaczyć będziemy mogli grafiki inspirowane pobytami w Australii, USA, na dalekim wschodzie i oczywiście w Europie. Punktem kulminacyjnym wernisażu będzie na pewno promocja bibliofilskiego wydania wierszy Anieli Kupiec „Z Beskidów po naszymu” z kaligrafowanymi wierszami oraz z ilustracjami Herberta Kiszy. Nie tylko dla bibliofilów będzie nielada gratką zdobycie tego tomiku, którego wydanie wstrzymało wiele niesprzyjających okoliczności, w tym również pandemia, a poetka już go nie doczekała. Grafik ma na swoim koncie kilka innych podobnych bibliofilskich wydań, w tym np. jedno poświęcone jest twórczości Jaromíra Novácy. Wernisaż odbędzie się w piątek 1 kwietnia o godz. 17.00. Wystawę można zwiedzać do 29 kwietnia. (ow)

Warsztat profesora na wojskowej pace

Księgozbiór prof. Józefa Chlebowczyka, urodzonego w Karwinie słynnego polskiego historyka, profesora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, trafił do Książnicy Cieszyńskiej. Został przywieziony... wojskową ciężarówką. – Prof. Chlebowczyk jest postacią kontrowersyjną, ale bez wątpliwości był najwybitniejszym historykiem wywodzącym się z terenu Śląska Cieszyńskiego – uważa dyrektor Książnicy, Krzysztof Szelong. Wojskowy jęcz zaparkował przed Książnicą Cieszyńską w czwartek 24 marca, a żołnierze cieszyńskiego 133. Batalionu Lekkiej Piechoty 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej pomogli pracownikom Książnicy wypakować niecodzienną dostawę. W pudłach były m.in. książki, czasopisma, a także kilka cennych druków z XIX wieku oraz pierwszej połowy XX wieku, które dziś należą do rzadkości. Prof. Józef Chlebowczyk to urodzony 19 stycznia 1924 w Karwinie znany polski historyk. Uczył się w polskim gimnazjum w Orłowej, a następnie w Cieszynie i Warszawie. Uzyskał kolejno stopnie doktora i profesora. Był m.in. pracownikiem Śląskiego Instytutu Naukowego w

Katowicach i prorektorem cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (w latach 1972-1974 i 1978-1981). Napisał prawie 200 prac naukowych. Był jednak także członkiem Rady Krajowej Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego (PRON), organizacji utworzonej w okresie stanu wojennego przez PZPR i podporządkowane jej stronnictwa polityczne. – Poza tym, że prof. Chlebowczyk pod względem ideologicznym, politycznym, a chyba także i społecznym, jest postacią kontrowersyjną, bez wątpliwości był najwybitniejszym historykiem wywodzącym się z terenu Śląska Cieszyńskiego, którego dorobek stanowi fundament badań nad procesami narodotwórczymi w tej części Europy – ocenia dyrektor Książnicy. Szacuje się, że w kartonowych pudłach przywiezionych wojskowym jęczem może znajdować się około 3 tysiące woluminów. Jego zdaniem, wartość księgozbioru prof. Chlebowczyka można rozpatrywać na kilku płaszczyznach. Przede wszystkim jest to interesujący zbiór literatury historycznej przydatnej badaczom zajmującym się Europą Środkowo-Wschodnią, a zwłaszcza kwestiami narodowościowymi.

W Książnicy spodziewają się, że w kartonach jest ok. 3 tysiące woluminów. Fot. Książnica Cieszyńska

– Położył on podwaliny pod badania nad procesami narodotwórczymi w tej części Europy. Dlatego dla wszystkich historyków mogły podążać jego badania i jakie wnioski mógł wyciągać – uważa dyrektor Książnicy. Stan przekazanych materiałów jest jednak daleki od idealu, bo w ostatnim czasie księgozbiór był przechowywany w niesprzyjających warunkach. Dlatego w pierwszej kolejności zostanie poddany dezynfekcji i konserwacji, by następnie trafić do zbiorów Książnicy. I służyć badaczom. (klm)

Piątki będą ukraińskie

300

ukraińskich uchodźców, w zdecydowanej większości kobiet i dzieci, przebywa w regionie trzynieckim. Dane pochodzą z końca ub. tygodnia.

Biblioteka w Trzyncu przyoblekła się w piątek w niebiesko-żółte kolory. We współpracy z magistratem, Urzędem Pracy i organizacjami non profit zorganizowano Dzień Ukraiński. Uchodźcy z objętego wojną kraju mogli się zapoznać z informacjami na temat pobytu w RC. Z kolei osoby odwiedzające bibliotekę miały możliwość skosztowania ukraińskich potraw i zapoznania się z kulturą i tradycjami tego kraju.

Lilija z Zakarpacia gotuje bogracz.

Młodzi wolontariusze oferują ukraińskie gadżety. Zdjęcie: DANUTA CHLUP

Danuta Chlup **W**siali konferencyjnej odbyło się spotkanie dla Ukrainek, na którym dowiedziały się praktycznych informacji nt. legalnego pobytu w RC, możliwości zatrudnienia czy otrzymania pomocy finansowej. Po wspólnym spotkaniu mogły indywidualnie konsultować swoje sprawy i odebrać odpowiednie druki od dożywających przy stołkach pracowników magistratu i Urzędu Pracy.

– To już drugie takie spotkanie. Postanowiliśmy, że co piątek o godz. 10.00 spotkamy się tutaj z ukraińskimi uchodźcami i przekazemy im aktualne informacje nt. pracy, zakwaterowania, obowiązujących przepisów, możliwości zapisania dzieci do szkół i przedszkoli. Warunkiem przyjęcia dzieci do placówek przedszkolnych jest badanie lekarskie oraz szczepienia – powiedział „Głosowi” wiceprezydent miasta Radim Kozlovsky. W tym tygodniu magistrat rozpoczyna kursy języka czeskiego dla Ukraińców. Będą się odbywały w bibliotece, w małych grupkach, a poprowadzą je wolontariusze. W przyszłości, jak zdradził Kozlovsky, będą prawdopodobnie kontynuowane przez pedagogów w Domu Dzieci i Młodzieży. Niektóre ukraińskie dzieci uczęszczają już do Szkoły Podstawowej nr 5 przy ul. Kopernika. Placówka ta ma doświadczenia w kształceniu dzieci Ukraińców, którzy pracują w Trzyncu lub regionie.

Teraz przybyło jej 12 uczniów. Ta liczba będzie rosła, mali uchodźcy pojawiają się prawdopodobnie także w innych podstawówkach. – Dzieci będą miały w szkołach najpierw intensywną naukę języka czeskiego, a następnie dołączyć do normalnych klas. Chcemy, aby uczęszczały do szkół w pobliżu swojego miejsca zamieszkania. Ale na razie sytuacja jest płynna, wiele rodzin przebywa w hotelach robotniczych – wyjaśnił wiceprezydent miasta. Wolontariusze oferowali breloczki i inne gadżety z ukraińskimi motywami. Dochód ze sprzedaży był przeznaczony na pomoc Ukrainie organizowaną przez Caritas w Trzyncu. Studentki z Ukrainy przygotowały prezentację multimedialną o swojej ojczyźnie. – Mammy tu także ukraińska wolontariuszka, która w kociołku na dworze gotuje dla chętnych typową ukraińską potrawę. Nazywa się

przedstawicielki trzynieckiej organizacji „Bunkr”, która na co dzień prowadzi kluby dla nastolatków i wspiera rodziny zastępcze. Na parterze biblioteki zainstalowano wystawę prac plastycznych uczniów Podstawowej Szkoły Artystycznej nt. „Dokąd zabrałbym ukraińskiego przyjaciela?”. Uzupełniono ją krótkimi informacjami o ukraińskich zwyczajach, piśmie, kulturze. Wolontariusze oferowali breloczki i inne gadżety z ukraińskimi motywami. Dochód ze sprzedaży był przeznaczony na pomoc Ukrainie organizowaną przez Caritas w Trzyncu. Studentki z Ukrainy przygotowały prezentację multimedialną o swojej ojczyźnie. – Mammy tu także ukraińska wolontariuszka, która w kociołku na dworze gotuje dla chętnych typową ukraińską potrawę. Nazywa się

ona bogracz i jest podobna do gulaszu. Jej składniki to m.in. mięso, słonina, pomidor, cebula – opowiedziała Veronika Kowalowska, koordynatorka Dnia Ukraińskiego w bibliotece. Ową wolontariuszką była Lilija, kobieta z Zakarpacia, która przyjechała do Trzyncia już trzy tygodnie temu, jako jedna z pierwszych uchodźców. Wraz z synem i matką jest zakwaterowana w jednym z trzynieckich mieszkań. – Chciałabym tutaj pracować. Na Ukrainie zajmuję się pszczelarstwem, już od dwudziestu lat. Robię to od osiemnastego roku życia i tutaj także chciałabym hodować pszczoły. Mam takie marzenie, żeby sprowadzić ulę z Ukrainy. Ale nie wiem, czy to się uda – opowiada uśmiechnięta kobieta, mieszając w kociołku potrawę. ◀

Zaolzie solidarne z Ukrainą

Dokończenie ze strony 1

Przed koncertem i w czasie przerwy można było dodatkowo zakupić ozdoby, kartki świąteczne, niebiesko-żółte pierniczki, upominki i gadżety wykonane przez kluby kobiet PZKO, ZT „Oldrychowice”, ZR „Błędowice”, harcerzy i dzieci. Zaprezentowano ponadto rysunki dzieci z Ukrainy przebywających w czeskokieszyńskim parafialnym domu rekolekcyjnym, które na różne sposoby narysowały wiosnę w Czeskim Cieszynie. – Bardzo się cieszę, że wszyscy artyści, obsługa techniczna oraz Urząd Miejski z ochotą przyjęli nasze zaproszenie – podsumowała Helena Legowicz, prezes PZKO. – Mam nadzieję, że to nie jest tylko pierwszy impuls, ale że będziemy wytrwale

pomagać dalej, bo pomoc będzie potrzebna długofalowo – stwierdziła. W wydarzeniu wzięli ponadto udział konsul generalna RP w Ostrawie Izabella Wollejko-Chwastowicz, Juliusz Szymczak-Gałowicki z zarządu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, prezes Kongresu Polaków w RC Mariusz Wałach, senator RC Jerzy Cienciała oraz wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna Vit Slováček. Dochód z koncertu zostanie podzielony na trzy równe części i przekazany na zbiórki Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” (w obopólnych przypadkach na pomoc dla Polaków, którzy albo uciekli z Ukrainy albo zostali w kraju) oraz na pomoc dzieciom z Ukrainy, które znalazły

2602159122/2010 – to numer specjalnego konta założonego przez Zarząd Główny PZKO, na które można w dalszym ciągu wpłacać środki na pomoc Ukrainie. Rachunek będzie otwarty do czwartku 31 marca. Do chwili zamknięcia tego numeru „Głosu” wpływają ze sprzedaży biletów na koncert „Solidarni z Ukrainą”, upominków z uwzględnieniem pierwszych wpłat na konto przekroczyły już 100 tys. koron. W kwietniu PZKO poda całkowitą zebraną kwotę.

Dzieciom śpiewem urzekała publiczność Marta Wałach w „Piosence drewnianych lalek”. Fot. SZYMON BRANDYS

niedziałku część z nich rozpocznie naukę w szkole podstawowej – mówił w sobotę „Głosowi” wikariusz parafii ks. Lukáš Mocek. – Zebrane środki przeznaczymy na naszą działalność w domu rekolekcyjnym oraz niezbędne wydatki. Chcemy, aby wszystkie dzieci czuły się u nas bezpiecznie i szczęśliwie – dodał. W nawiązaniu do końżącego koncertu utworu Jaszcika prezes

Legowicz odniosła się do wolności i spokoju w ojczyźnie, w której żyjemy. – Są jednak ojczyzny, które mają rozdarte serca a ich obywatele potrzebują pomocy. Serdecznie zatem dziękuję, że wasze serca, domy i portfele są otwarte – zakończyła prezes PZKO i zachęciła do wpłacania w dalszym ciągu pieniędzy na specjalnie w tym celu utworzone konto organizacji. (szb)

NASZE RODY /109/

Michael Morys-Twarowski

Basilidesowie (Bazyliquesowie, Baselidesowie)

Historia rodu Basilidesów (Bazyliquesów, Baselidesów) na Śląsku Cieszyńskim rozpoczyna się prawdopodobnie 24 listopada 1686 roku, kiedy to Jan Basilides, kawaler z Czadcy, poślubił Elżbietę, wdowę po Jerzym Hycyku z Jabłonkowa.

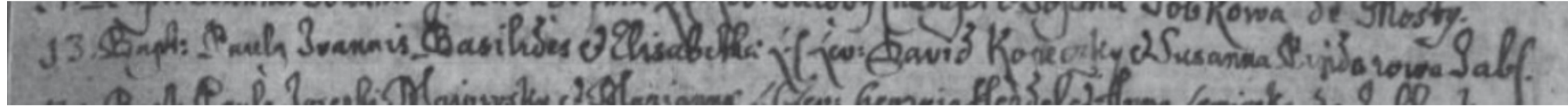
Skąd ten ród?

Protoplasta jabłonkowskich (i cieszyńskich) Basilidesów pochodził z Czadcy i zapewne tam należy szukać korzeni tego rodu. Sporo słowackich metryk jest dostępnych online w serwisie Family Search (familysearch.org). Wystarczy się zalogować, aby móc je przeglądać. Z czadeckich Basilidesów wywodził się ksiądz Ondrej Bazilides (Andrej Basilides) (1764-1817), słowacki działacz kulturalny.

Gdzie doczytać?

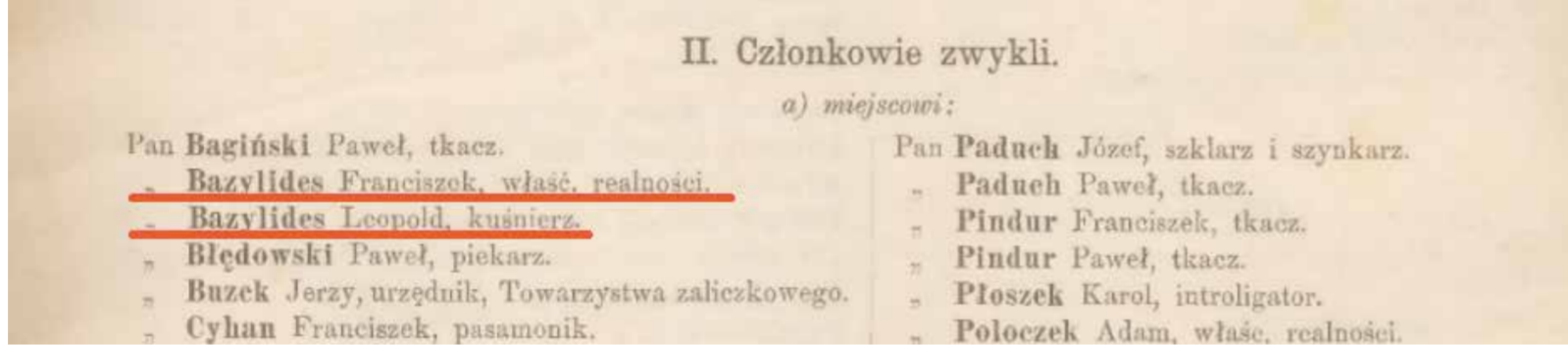
- Witold Iwanek, „Słownik artystów na Śląsku Cieszyńskim”, Bytom 1967, krótki biogram malarza Jerzego Basilidesa
Jaroslav Lipowski, „Nazwiska z Jabłonkowa i okolic u schyłku XVII wieku”, Wrocław 2002.

Mążonkowie mieszkali w Jabłonkowie, gdzie przychodzili na 1727), Adam (ur. 1729), Zuzanna (ur. 1734), bliźnięcki Weronika i Anna (ur. 1738), Józef Dominik (ur. 1740), Anna Zuzanna (ur. 1743) i Magdalena Maria (ur. 1746). Z pewnością dokładna kwerenda ksiąg metrykalnych cieszyńskiej

• Metryka chrztu Pawła Basilidesa, urodzonego w 1692 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie.

świat ich dzieci: Ewa (ur. 1687), Jerzy (ur. 1689) i Paweł (ur. 1692). Być może dzieci było więcej (należałoby sprawdzić dokładniej metryki miejscowej parafii rzymskokatolickiej). Jan Basilides pojawia się w urbarzu (spisie powinności) Jabłonkova z 1692 roku.

• Franciszek i Leopold Basilidesowie (Bazyliquesowie) w drukowanym sprawozdaniu Czytelnicy Katolicko-Ludowej w Jabłonkowie z 1881 roku. Źródło: Śląska Biblioteka Cyfrowa. Zdjęcia: ARC

parafii św. Marii Magdaleny pozwolił otworzyć pełną genealogię tej linii rodu Basilidesów. Wiadomo, że w stolicy Księstwa Cieszyńskiego mieszkali co najmniej do końca XVIII wieku. W 1781 roku Weronika Basilides z Cieszyna wyszła za mąż za zegarmistrza Szymona Feldzuga.

Linia z Jabłonkowa

Przed wszystkim jednak ród Basilidesów związany był z Jabłonko-

wem. Na podstawie metryk parafii jabłonkowskiej można opracować ich pełny rodowód. Dość powiedzieć, że tylko w latach 1841-1850 w Jabłonkowie urodziło się aż piętnaścioro osób o nazwisku Basilides. Poniżej informacje o kilku przedstawicielach rodu, którzy wyróżniali się na tle lokalnej społeczności.

Paweł Basilides (1831-1867) uczył się w gimnazjum katolickim w Cieszynie, później w seminarium

duchownym w Ołomuńcu. W 1856 roku został wyświęcony na księdza, pracował w parafii w Domałowicach, później był wikarym w Skali.

Franciszek Basilides, tkacz z Jabłonkowa, w 1871 roku składał się na rannych Francuzów, ofiary pruskiej inwazji. W wydziale Czytelnicy Katolicko-Ludowej w Jabłonkowie zasiadali Franciszek (1872, 1879) i Leopold (1881) Basilidesowie. Ignacy Basilides z Jabłonkova

w 1885 roku pojawia się na liście członków Związku Śląskich Katolików. Filip Basilides w 1892 roku składał się na Macierz Szkolną Księstwa Cieszyńskiego. Leopold, Paweł i Anna Basilidesowie w 1918 roku składali się na Katolicką Rodzinę Sierocą. Już ten krótki przegląd świadczy, że mamy do czynienia z rodem ważnym w dziejach Jabłonkova. Pozostaje mieć nadzieję, że docze-ka się swojego kronikarza.

Ważna wizyta Joe Bidena w Polsce

Dyktator nigdy nie zatrze w ludziach umiłowania wolności – mówił w Warszawie Joe Biden. Dwudniowa wizyta prezydenta USA w Polsce jest szeroko komentowana w świecie. Biden spotkał się z prezydentem Andrzejem Dudą, odwiedził ukraińskich uchodźców i zapewnił Polaków o wsparciu Stanów Zjednoczonych.

Łukasz Klimanic

Prezydent USA Joe Biden przyleciał do Polski w piątek 25 marca prosto z Brukseli, gdzie brał udział w spotkaniu z przywódcami NATO, Unii Europejskiej i państw G7. Air Force One wylądował jednak nie w Warszawie, a w Rzeszowie-Jasonce, gdzie Biden miał spotkać się z prezydentem RP Andrzejem Dudą i odwiedzić amerykańskich żołnierzy z 82. dywizji powietrznodesantowej. Nieoczekiwanie plany wizyty pokrzyżowała awaria samolotu polskiego prezydenta – maszyna z prezydentem RP musiała awaryjnie lądować, a Andrzej Duda do Rzeszowa udał się rezerwowym samolotem. W tej sytuacji prezydent USA najpierw spotkał się z amerykańskimi żołnierzami stacjonującymi w Polsce, z którymi m.in. zjadł pizzę i robił sobie wspólne zdjęcie.

ukraińskim uchodźcom wojennym. Prezydent USA dziękował im podkreślając, że Amerykanie są dumni z tych wysiłków. – Wiem, że wszyscy robicie co w waszej mocy – zaznaczył Biden podkreślając, że działalność organizacji na rzecz uchodźców ma olbrzymie znaczenie.

Prezydent Duda zaznaczył, że obecność Bidena w Rzeszowie to „wielkie świadectwo jedności w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego, ogromnego wsparcia, jak również znaczenia, jakie Stany Zjednoczone mają dla stabilności pokoju światowego”.

Z Rzeszowa amerykański przywódca udał się do Warszawy, gdzie w sobotę w Pałacu Prezydenckim spotkał się z Andrzejem Dudą. Wcześniej jednak wraz z sekretarzem stanu USA Antonym Blinkenem i sekretarzem obrony Lloydem Austinem spotkali się z ukraińskimi ministrami – Dmytro Kulebą (ministrem spraw zagranicznych) i Ołeksijem Reznikowem (ministrem obrony).

– Cały świat patrzy na was i widzi was. Jesteście wyjątkowymi Amerykanami. Macie jeden wspólny cel: bronić swojego kraju i pomagać tym, którzy tej pomocy potrzebują – mówił do nich.

– Dyskutowaliśmy o naszych wysiłkach, by zmobilizować świat do wsparcia Ukrainy oraz o znaczącej pomocy wojskowej i humanitarnej, jakiej dostarczą Stany Zjednoczone – napisał Biden w mediach społecznościowych.

Po spotkaniu z Andrzejem Dudą podczas części otwartej dla mediów prezydent Biden podkreślił stanowczo, że artykuł 5. Traktatu

• Prezydenci USA i Polski, Joe Biden i Andrzej Duda. Fot. Kancelaria prezydenta RP

Północnoatlantyckiego jest dla USA obowiązkiem świętym.

– Możecie na nas polegać – zaznaczył. Zwrócił uwagę, że stabilizacja w Europie jest niezmiernie ważna dla USA. Podziękował Polsce za to, że bierze na swoje barki ogromną odpowiedzialność przyjmując uchodźców. Zapowiedział, że USA są gotowe otworzyć granice dla 100 tysięcy uchodźców z Ukrainy.

Podczas pobytu w Warszawie Joe Biden wspólnie z premierem RP Mateuszem Morawieckim i prezydentem Warszawy Rafałem Trzaskowskim odwiedzili punkt na Stadionie Narodowym, by zobaczyć, jak udzielana jest pomoc uchodźcom. Tam amerykański prezydent miał okazji rozmawiać z Ukraińcami.

Ważnym punktem wizyty w Polsce było przemówienie Bidena na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie. Prezydent USA nawiązał w nim do słów Jana Pawła II („nie lekajcie się”), które zdefiniowały pontyfikat polskiego papieża.

– Było to przesłanie o sile wiary, sile oporu i sile ludzi w obliczu okrutnego, brutalnego systemu władzy. Było to przesłanie, które 30 lat temu pomogło położyć kres sowieckim represjom na centralnym obszarze Europy Wschodniej. To przesłanie przewyżczyło okrucieństwo i brutalność tej niesprawiedliwej wojny – wskazywał Biden wspominając także Lecha Wałęsę, „Solidarność” oraz zmarłą niedawno Madeleine Albright. Zwrócił się także bezpośrednio do narodu

Prezydenci USA w Polsce

Prezydent Joe Biden jest dziesiątym urzędującym prezydentem USA, jaki odwiedził Polskę. Ostatnim był Donald Trump, który wylądował w Warszawie w lipcu 2017 r. Wcześniej Polskę odwiedzili Barack Obama (trzykrotnie – w maju 2011 r., w czerwcu 2014 r. oraz w lipcu 2016 r.), George W. Bush (trzykrotnie – w czerwcu 2001 r., w maju 2003 r. i w czerwcu 2007 r.), Bill Clinton (w lipcu 1994 r. i lipcu 1997 r.), Ronald Reagan (we wrześniu 1990 r.), George H.W. Bush (w lipcu 1989 r. i w lipcu 1992 r.), Jimmy Carter (w grudniu 1977 r.), Gerald Ford (w lipcu 1975 r.) i Richard Nixon (maj/czerwiec 1972 r.).

ukraińskiego. – Jesteśmy z wami! – zapewnił.

W przemówieniu ocenił, że niezależnie od brutalności Putina ta wojna już jest dla Rosji strategiczną porażką. – Dyktator, człowiek odbudowujący imperium nigdy nie zatrze w ludziach umiłowania wolności. Ukraina nigdy nie będzie zwycięstwem Rosji, ponieważ wolni ludzie nie chcą żyć w świecie bezładny i ciemności – podkreślił prezydent USA. – Brutalna taktyka Rosji zamiast złamać determinację Ukraińców, wzmocniła ją. Zamiast podzielić NATO, Zachód jest teraz silniejszy i bardziej zjednoczony niż kiedykolwiek wcześniej. ─

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Wynagrodzenie chorobowe i zasiłki

Jeżeli z powodu choroby lub na skutek wypadku pracownik nie jest zdolny do wykonywania swoich obowiązków, ma prawo do skorzystania ze zwolnienia lekarskiego i świadczeń z tego wynikających.

Mniej pieniędzy

Każdy, kto zdecyduje się iść na zwolnienie lekarskie, musi liczyć się jednak z tym, że jego sytuacja finansowa ulegnie pogorszeniu. Jeszcze kilka lat temu za pierwsze trzy dni choroby nie otrzymywaliśmy ani korony, chociaż składki ubezpieczenia chorobowego opłacaliśmy bezwarunkowo. Teraz to już nieaktualne, niemniej w dalszym ciągu tzw. wynagrodzenie chorobowe jest o wiele niższe od zarobków, które otrzymywaliśmy wcześniej. Warto wiedzieć, że przez pierwsze dwa tygodnie wynagrodzenie wypłaca nam pracodawca, potem zaś stosowne świadczenia otrzymujemy od Czeskiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wysockość wynagrodzenia i zasiłków chorobowych można obliczyć za pomocą internetowego kalkulatora. Zwolnienie lekarskie wystawia

u nas lekarz. Jeżeli pracownika dopadnie choroba w czasie, kiedy został się z firmą i w związku z tym nie opłaca już składek ubezpieczenia, zgodnie z prawem przez siedem dni objęty jest jeszcze ochroną. Za 14 dni choroby nie otrzyma wprowadzanie wynagrodzenia chorobowego, ale po upływie tego okresu może liczyć na zasiłki wypłacane przez zakład ubezpieczeń. Tak czy owak, pomimo iż od kilku lat nie musimy chorować za darmo, przebywanie na zwolnieniu na pewno nikomu się nie opłaca. Obniżenie dochodów dla wielu rodzin może być bardzo dotkliwym przeciwdziałaniem chorób, też musimy opłacać i ograniczać mieszkanie, musimy jeść, wykupywać lekarstwa... Najtrudniejszy tym chorem, którzy mają na utrzymaniu jeszcze inne osoby.

Niezapowiedziane wizyty Korzystając ze zwolnienia lekarskiego, musimy być gotowi na widzy urzędnika, który ma prawo kontrolować, czy abym na pewno stosujemy się do zaleceń lekarza i przestrzegamy godzin „wychodnego”. Chorego może kontrolować

U nas i u sąsiadów

Wysokość wynagrodzenia chorobowego czy też zasiłków chorobowych, na które mogą liczyć czescy pracownicy i osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą (ci, którzy opłacają składki ubezpieczenia), na kolana na pewno nie powalają. W Niemczech na przykład przez 6 tygodni choroby pracodawca wypłaca pracownikowi pełne wynagrodzenie chorobowe. Pod warunkiem, że pracownik do pierwszego dnia choroby był zatrudniony przez co najmniej 4 tygodnie (w przypadku krótszego stażu pracy zasiłek wypłaca od razu kasa chorych). Po upływie 6 tygodni obowiązek przechodzi z pracodawcy na kasę chorych. Wtedy zasiłek nie jest już tak wysoki, wynosi 70 proc. dotychczasowych zarobków brutto. W Polsce zasiłek chorobowy wylicza się z podstawy wymiaru, czyli przeciętnego wynagrodzenia za ostatnich 12 miesięcy. Standardowy zasiłek chorobowy wynosi 80 proc. podstawy wymiaru (a więc o wiele więcej, aniżeli u nas). Są jednak wyjątki. Za okres pobytu w szpitalu obowiązuje zasiłek w wysokości 70 proc. wymiaru.

Od Bismarcka do dziś

Świadczenia wypłacane pracownikom w razie choroby lub niezdolności do pracy mają w Europie Środkowej stosunkowo długą tradycję. W Niemczech na przykład niezłą ochronę gwarantowało ustawodawstwo wprowadzone już w 1883 roku przez kanclerza Otto von Bismarcka. Na niemieckich rozwiązaniach wzorowało się potem ustawodawstwo Austro-Węgier. Po I wojnie światowej zarówno Czechosłowacja, jak i Polska opracowały własne systemy ubezpieczeń społecznych. U nas na przykład w pierwszych latach istniało jedenaście kategorii płacowych, na podstawie których ustalano wysokość składek i zasiłków chorobowych. Od 1920 roku ubezpieczenie chorobowe objęło już wszystkie grupy pracowników. Każdy ubezpieczony otrzymał legitymację i numer ewidencyjny. Chory pracownik mógł liczyć wtedy na zasiłek w wysokości od 60 halery do 5 koron dziennie. Dodajmy, że w 1921 roku kilogram cukru kosztował 9 koron, zaś buty dla dziecka ok. 90 koron. ─

80 lat temu rozpoczęła się ewakuacja Polaków ze Związku Sowieckiego

80 lat temu, 24 marca 1942 r., rozpoczął się pierwszy etap ewakuacji Polaków ze Związku Sowieckiego. Do listopada 1942 r. z ZSRS wyjechało ponad 115 tys. osób, w tym ok. 78,5 tys. żołnierzy oraz 37 tys. cywilów. Wśród ewakuowanych było niemal 18 tys. dzieci.

Polskie Siły Zbrojne w ZSRS zostały utworzone po podpisaniu układu Sikorski-Majski z lipca 1941 r. Jego zapisy, choć wzbudziły wśród polskich polityków wiele kontrowersji, pozwoliły na uratowanie tysięcy Polaków zesłanych i przetrzymywanych w sowieckich więzieniach oraz obozach pracy. Niemal natychmiast rozpoczęto tworzenie sztabu armii. Jej dowódcą został więziony na Łubiance

gen. Władysław Anders. Dowództwo ulokowano w Buzuluuku koło Kujbyszewa, natomiast powstające oddziały rozmieszczono w Tatiszczewie koło Saratowa i Tockoje w rejonie Buzuluuku. Ubrojenie i wyposażenie dla polskiej armii miało być przekazane przez stronę sowiecką lub bezpośrednio przez Brytyjczyków. Stroma polska liczyła, że w powstającej armii znajdzie się co najmniej 200 tys. żołnierzy, ale szybko okazało się, iż reżim sowiecki dąży do maksymalnego zmniejszenia tej liczby poprzez ograniczanie i utrudnianie poboru. Przykładem łamania przyjętych zobowiązań było powoływanie do sowieckich służb pomocniczych obywateli polskich narodowości ukraińskiej, białoruskiej i żydowskiej oraz zakazywanie

im podróowania do miejsc organizowania Armii Polskiej. Polskie dowództwo było również skonsternowane brakiem kadr oficerskich. Do tworzących się armii dotarło zaledwie kilkuset oficerów z wielkiej liczby wziętych do niewoli po 17 września 1939 r. Ich los wyjaśnił się częściowo dopiero wraz z odkryciem katyńskich dołów śmierci. Mimo że polscy żołnierze mieli walczyć na froncie wschodnim u boku wojsk sowieckich, to Brytyjczycy zakładali, że część zostanie przetrzecona na Bliski Wschód i tam wesprze znajdujące się w trudnej sytuacji siły alianckie. Do Wielkiej Brytanii mieli zostać ewakuowani wszyscy marynarze i lotnicy, a także mechanicy i czolگیści. Duża część brytyjskich polityków i wojskowych za bardzo prawd-

• Gen. Władysław Anders, ok. 1944 r. Fot. Wikipedia Commons

Jarmark do 16 kwietnia

Na cieszyńskim Rynku rozpoczął się Jarmark Wielkanocny. W weekend swoje podwoje otworzyły pierwsze stoiska. Wśród bogatego asortymentu ozdób i tradycyjnych wielkanocnych przysmaków jest też stoisko z pierogami ukraińskimi.

Co dziennie będą czekać na nas stoiska z rękodziełem, ozdobami świątecznymi, dekoracjami, stroikami, kwiatami i kompozycjami florystycznymi, palmami, miodami, świecami, obrusami, figurkami z gipsu, serami i wiele innych atrakcji – zapowiadają organizatorzy z Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”.

Świąteczne zakupy na cieszyńskim Rynku będzie można zrobić do 16 kwietnia w godzinach 10.00-18.00. Dodatkowo w sobotę i nie-

dziele 9-10 kwietnia swe cudenka i smakołyki oferować będzie jeszcze więcej wystawców.

Oprócz samego jarmarku, na którym można zaopatrzyć się w świąteczne akcesoria, przewidziano także dodatkowo rodzinne warsztaty oraz program artystyczny w sali widowiskowej „Domu Narodowego”. Świąteczne warsztaty dla całej rodziny współorganizowane z uczniami Niepublicznego Liceum Sztuk Plastycznych w Cieszynie odbędą się w dniach 9-10 kwietnia, w godz. 10.00-14.00 na Rynku w Cieszynie.

W ramach warsztatów z Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego

zaplanowano robienie palm wielkanocnych, ozdabianie pisanelek, wykonywanie baranków z papieru, malowanie wiosennych cieszyńnianek, malowanie buziek dzieciom, malowanie farbami, kredkami,

Będzie też program artystyczny.

„Zwrot”

● Przystawkiowe „mydło i powidło” można kupić na jarmarku w Cieszynie.
FOT. BEATA INDI TRZYNA

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYŃ: O 3 princenach a 3hlavém drakovi (29, godz. 10.00);

▲ Neuvěřitelná cesta levé ponožky (30, godz. 10.00);

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYŃ: Prodaná nevěsta (31, godz. 10.00).

CO W KINACH

CZ. CIESZYŃ – Central: Mustang z Dzikiej Doliny: Droga do wolności (30, godz. 16.30); Clifford. Wielki czerwony pies (31, godz. 16.30); Cyrano (31, godz. 18.30); **TRZY-NIEC – Kosmos:** V létě ti řeknu, jak se mám (29, godz. 15.00); Zaginione miasto (29, godz. 17.30); Poslední závod (29, godz. 20.00); Najorszy człowiek na świecie (30, godz. 17.30); Morbius (30, 31, godz. 20.00); Znami nieznami (31, godz. 17.30); **KARWINA – Centrum:** Poslední závod (29, godz. 17.45); Zaginione miasto (29, godz. 20.00); Morbius (30, 31, godz. 20.00); Okupacje (31, godz. 18.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** To nie wypada (29, 30, godz. 17.00); Drive My Car (29, 30, godz. 18.00); Mimofadna udalost (29, 30, godz. 19.30); Duna (31, 30, 31, godz. 18.00); Znami nieznami (31, 30, 31, godz. 19.30); **CIESZYŃ – Piast:** Potworna rodzinka 2 (29-31, godz. 15.30); Cud Guadalupe (29-31, godz. 17.45); Marzec'68 (30, 31, 30, 31, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆTI, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYJCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/zaolzie.

CO W TERENIE

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza na wernisaz wystawy pt. „Herbert Kiszka – Grafika z podróży” w piątek 1. 4. o godz. 17.00 w budynku biblioteki na Rynku Masaryka. Wernisaz połączony jest z promocją zbioru bibliofilskiego wierszy Anieli Kupiec ilustrowanego grafikami autora. Wystawę można oglądać do piątku 29. 4. w godzinach otwarcia placówki.
KONWENT PRZEZESÓW PZKO – środa 30.3.2022, Dom Polski PZKO przy ulicy Bożka w Czeskim Cieszyńcu. Rejestracja od godz. 16.00, rozpoczęcie o godz. 16.30.
KARWINA-FRYSZTAT – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na brygadę „Wiosenne porządki”, która odbędzie się 9. 4. od godz. 8.00 w naszym Domu Polskim PZKO.

KOSZARZYKA – Szkoła podstawowa i przedszkole zapraszają na Dzień Otwarty w czwartek 31. 3. Początek o godz. 15.30, więcej informacji na www.zskosariska.cz
LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza na widowisko pt. „Upamiętnienie 100. rocznicy Ludwika Cieniaczy – Macieja”, które odbędzie się 2. 4. o godz. 15.00 w Domu PZKO. Bogaty program. Okolicznościowa wystawa z życia L. Cieniaczy do oglądnięcia na miejscu.

PTTS BŚ – 2.4.- zaprasza do odwiedzenia kolejnego wodospadu. Tym razem z Raškovice podejździemy nad wodospad Vysutý pod Prasyzją. Trasa dalej prowadzi na Prasyzję z zejściem do L. Kameralnej - 13km. Odjazd autobusem z Karwiny 7:47, z Hawierzowa 8:14, z Trzynicza 7:15 z przesiadkami w Cz. Cieszyńcu 7:48, w Trzanowicach 8:11, w Domasławicach Dolnych 8:28. Prowadzi Tadeusz Farnik 776 046 326.

SIBICA – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w piątek 1. 4. o godz. 17.00 do Domu Polskiego PZKO. W programie: sprawozdania, plan na rok 2022, prelekcja Anety Wałach pt. „Wyprowadź do Ekwadoru”.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na Jarmark Wielkanocny w sobotę 2. 4. w godz. 9.00-18.00 w pomieszczeniach Domu PZKO. Do kupienia będą pisanki, domowe kołaczki, miód, ozdoby wielkanocne, pierniki miodowe, żurek, bigos, wyroby ze świnobinita, a także domowe wędliny. O godz. 15.00 wystąpi kapela góralska „Bukoń”.

KONCERTY

POLSKI CHÓR MIESZANY „Collegium Canticorum” – Zaprasza na koncerty pasyjne w niedzielę 3. 4. o godz. 8.30 do kościoła ewangelickiego w Ligotce Kameralnej oraz o godz.15.45 do kościoła klasztornego sióstr elżbietanek w Jablonkowie.

ZAPISY

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE – Szkoła Podstawowa i Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania zaprasza do zapisów do klasy I. w dniach 4. 4. i 5. 4. w godz. 14.00-17.00. Informacje na https://psp.bledowice.cz/.

OFERTY

MASZ PROBLEM Z SAMOCHODEM? Naprawimy go! AUTOSERVIS - PNEUSERVIS Pamicar s.r.o., tel.: +420 608 120 706. GŁ-208

OGRODZENIA, BRAMY, meble ogrodowe, ocieplenia budynków, remonty, usługi budowlane. Tel: +48 511 579 636. www.rafmet-ogrodzenia.pl. GŁ-163

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: do 7. 4. wystawy pt. „Gustaw Mor-

ciniek. Z mojego Śląska Cieszyńskiego” i „Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski” w Republice Czeskiej. Historia i współczesność”. Czynnę od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, Strzelnicza 28, Cz. CieszyŃ, korytarz wejściowy: do 6. 4. wystawa pt. „Józef Wybicki i Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”. Czynną w godzinach otwarcia budynku.

MUZEUŃ ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, ul. Główna 115/15, Cz. CieszyŃ: do 28. 8. wystawa pt. „Rzeki nie płyną, jak chcą”. Czynną: wt, czw, so i nie: w godz. 10.00-15.00; śr: 10.00-16.00.

CO ZA OLZĄ

CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY, Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12:

do 8. 4. wystawa pt. „Ludzie torfowisk”. Czynną: po-pt: w godz. 8.00-16.00.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, CieszyŃ: do 31. 5. wystawa pt. „Białe kruki. Z biblioteki ks. Leopolda Jana Szerszyna”. Czynną od wtorku do piątku w godz. 8.00-18.00, w soboty w godz. 9.00-15.00.

MUZEUŃ ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regeera 6, CieszyŃ: do 29. 5. wystawa pt. „Wałka 1942. Współczesność i pamięć”. Czynną: wt-nie w godz. 10.00-15.00.

WSPOMNIENIA

„Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich.”

Dnia 30 marca minie pierwsza bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Teść i Dziadek

śp. PAWEŁ JAKUBEK

Z szacunkiem i miłością wspominają żona i córki z rodzinami.

GŁ-203

„Nie umiera ten, kto żyje w pamięci i sercach bliskich.”

Jutro, 30 marca 2022, minie 26. rocznica śmierci

śp. TADEUSZA KONIECZNEGO

z Dąrkowa

Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień i krótką modlitwę proszą synowie z rodzinami.

GŁ-193

Dnia 30 marca 2022 minie 20. bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił nasz Kochany Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. MUDr OSWALD WAŁOSZEK

z Cieszyńskiego Cieszyňa

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GŁ-204

Dzisiaj obchodziłby swoje 70. urodziny nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat i Wujek

śp. WIESŁAW WOŹNIAK

z Orłowej-Lutyń

W październiku zaś minie 34 lat od Jego zgonu. Wszystkich, którzy Go znali, prosimy o chwilę wspomnień.

Najbliższa rodzina.

GŁ-205

NEKROLOGI

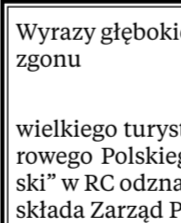
Z poczuciem głębokiego smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół, że 25 marca 2022 zmarła w wieku 88 lat

śp. EMILIA GALOCZOWA

zamieszkała w Stonawie

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 31 marca o godzinie 13.00 z kościoła katolickiego w Stonawie. W smutku pograżona rodzina.

GŁ-212

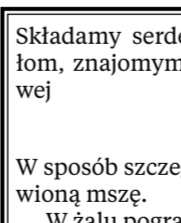

Wyraża głębokiego współczucia i żalu dla najbliższej rodziny z powodu zgonu

śp. JANA HEZKI

wielkiego turysty, znakomitego kierownika wycieczek, Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” w RC oznaczonego Złotym Krzyżem Zasługi przez prezydenta RP, składa Zarząd PTTS „Beskid Śląski”.

GŁ-211

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, sąsiadom, przyjaciołom, znajomym oraz wszystkim uczestnikom uroczystości pogrzebowej

śp. ANNY ŁYŻBICKIEJ

W sposób szczególny dziękujemy pastorowi Romanu Raszce za odprawioną mszę.

W żalu pograżona rodzina.

GŁ-213

PROGRAM TV

WTOREK 29 MARCA

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Wezwijcie położne (s.) 9.55 Pierwsza republika (s.) 10.50 Uśmiechy L. Kostelki 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko, co lubię 14.30 GEN – Galeria elity narodu 14.45 My, uczęszczający do szkoły (s.) 15.50 Wezwijcie położne (s.) 16.45 Podrózomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Bathy (film) 22.25 Niewinne kłamstwa (s.) 23.45 Komisarz Moulin (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowna planeta 9.25 Cuda ludzkiego geniuszu 10.15 Historia świata 11.10 Największe bitwy człowieka 12.00 Kabaczki i dynie – czy wiemy, co jemy? 12.20 Nie poddawaj się plus 12.45 Nie poddawaj się 13.15 Wojskowe maszyny 14.05 Tajemnice II wojny światowej 15.00 Królestwo natury 15.25 Sto cudów świata 16.20 Zamaznięta planeta 17.10 Heliopolis – miasto Słońca 18.05 Kapsztad 19.00 Na rowerze 19.10 Magazyn chrześcijański 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Operacja Corned Beef (film) 21.50 Niech stanie się woda! 22.50 Adolfa katastrofy 23.35 Eva Braun: żona Adolfa Hitlera 0.30 Nikotylna.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Spece (s.) 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Krok za krokiem (s.) 12.50 Lekarze z Początków (s.) 14.05 Mentalista (s.) 15.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.35 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Survivor Czechy i Słowacja (reality show) 22.45 Weekend 23.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.20 Mentalista (s.).

PRIMA

6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 8.15 M.A.S.H. (s.) 9.20 Linia (s.) 10.30 Wymarzone piękno 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Gliniarz i prokurator (s.) 13.35 Policja Hamburg (s.) 14.35 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szejfie! 16.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.35 7 przypadków Hony Dędka 23.55 Tak jest, szejfie! 1.10 Like House.

ŚRODA 30 MARCA

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Wezwijcie położne (s.) 10.00 Kamera na szlaku 10.30 Obiektyw 11.00 13. komnata Karla Vagniera 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Kot to nie pies 14.35 Pieczęć całego kraju 15.50 Wezwijcie położne 16.45 Podrózomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Zandarmierka humoreski (s.) 21.30 13. komnata Adriana Krnacowej 21.55 Hercule Poirot (film) 0.30 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Egipt, mistycyzne kolory Synaj 9.25 Zamaznięta planeta 10.15 Krainy sezonowych

POLECAMY

● Sto cudów świata Wtorek 29 marca, godz. 15.25 TVC 2

● Nauka o emocjach Środa 30 marca, godz. 15.05 TVC 2

● Zawodowcy (s.) Czwartek 31 marca, godz. 14.55 TVC 1

godz 12.40 Lekarze z Początków (s.) 14.00 Mentalista (s.) 14.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.35 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Zamienny się żonami (reality show) 21.40 Małe miłości 22.35 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 23.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.20 Mentalista (s.).

PRIMA

6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 8.10 M.A.S.H. (s.) 9.15 Zoo (s.) 10.30 7 przypadków Hony Dędka 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Gliniarz i prokurator (s.) 13.35 Policja Hamburg (s.) 14.35 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szejfie! 16.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 1. misja (s.) 21.35 Show Jana Krausa 23.50 Tak jest, szejfie! 1.05 Like House.

CZWARTEK 31 MARCA

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Wezwijcie położne (s.) 10.00 List do ciebie 11.05 Wszystkie, co lubię 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Chłopaki w akcji 14.30 Co umiały nasze babce 14.55 Zawodowcy (s.) 15.50 Wezwijcie położne (s.) 16.45 Wszystko, co lubię 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Pierwsza republika (s.) 21.05 Gejzer 21.35 Pr. dyskusyjny 22.35 Na tropie 23.00 Miejsce zbrodni - Berlin (s.) 0.30 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wspaniale afrykańskie pustkowia 9.20 Kapsztad 10.15 Nauka o emocjach 11.10 Tajemnice II wojny światowej 12.05 Duże maszyny 13.00 O sushu i ludziach 13.25 Cudowna planeta 14.20 Niesamowity świat młodych 15.05 Droga drewna 15.40 Powstanie cywilizacji 16.35 Europa dziś 17.05 Sto cudów świata 18.00 Odkrywanie smaków z Gordonem Ramsay'em 18.40 Auto Moto Świat 19.10 Przez ucho igielne 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Wiktorja – namiętność i władza 21.05 Czeskie ryby 21.35 Skryte skarby 22.00 Fauda (s.) 23.25 Wielka naddźwiękowa przygoda 0.20 Queer.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Małe miłości 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.45 Lekarze z Początków (s.) 14.00 Mentalista (s.) 14.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.35 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Facet (s.) 21.30 Sama i Król (s.) 22.40 Względne życie 23.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.10 Mentalista (s.).

PRIMA

6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 8.10 M.A.S.H. (s.) 9.15 1. misja (s.) 10.30 Show Jana Krausa 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Gliniarz i prokurator (s.) 13.35 Policja Hamburg (s.) 14.35 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szejfie! 16.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.35 Incognito 23.55 Tak jest, szejfie!

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

LOGOGRYF

Rozwiązaniem jest nazwa zamku – dziś już ruin, leżących ponad wioską Rudno, na Górze Zamkowej, jednych z największych na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Zamek ten od czasów średniowiecza po XVII stulecie stanowił gniazdo rodowe Tęczyńskich. Ciekawostką jest fakt, że ten wspaniały niegdyś zamek, nazywany Małym Wawelem, stoi na stożku wulkanicznym...

1. umożliwia przestawienie torów na rozjazdach
2. części ciała stałego znajdujące się w płynie
3. siostra zakonna
4. Elżbieta, aktorka („Vabank”), żona Krzysztofa Jaroszyńskiego
5. miejsce nocnego postoju tramwajów, autobusów
6. pomieszczenie, w którym ksiądz przygotowuje się do mszy
7. nagle, nieoczekiwanie, niespodziewanie

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ZAJĄCÓWNA

1	2	3	4	5	6	7
Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z
A	A	A	A	A	A	A

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1. drapieźnik podobny do kota, z górskich lasów Europy i Azji				
2. krew zwierząt łownych lub inaczej kolor				
3. gatunek sardynki pacyficznej				
4. metropolia Egiptu				

Wyrazy trudne lub mniej znane: IWASI

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1. końcówka strzały lub włóczni				
2. jedna z ról Sylvestra Stallone'a				
3. elektryczny, wyborczy lub łowiecki				
4. laureat Nagrody Nobla z dziedziny chemii				

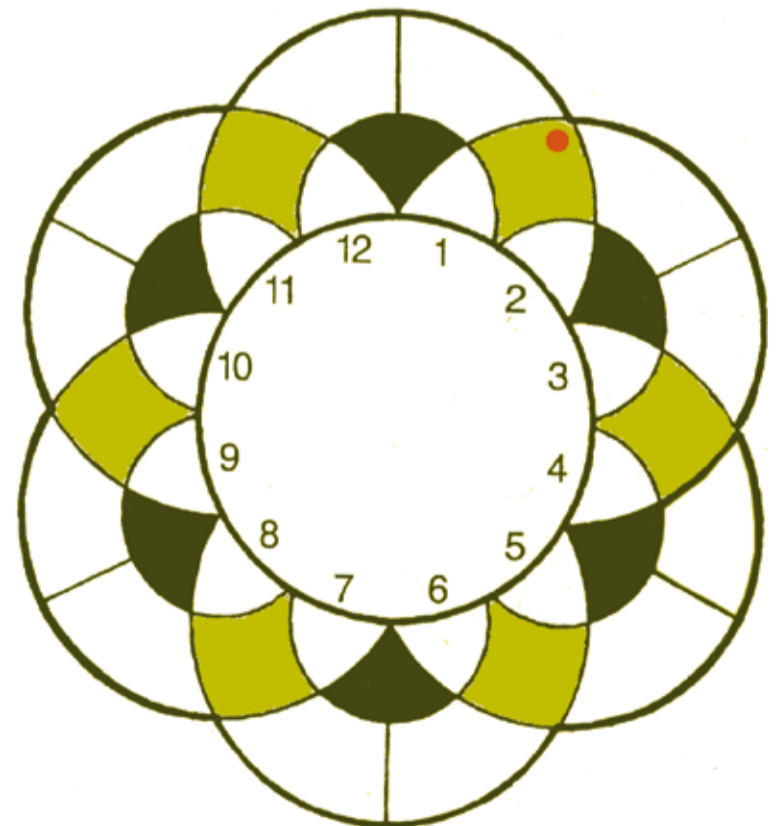
Wyrazy trudne lub mniej znane: TODD

LOGOGRYF ŁUKOWY

Rozwiązaniem jest dokończenie myśli, której autorem jest Stanisław Jerzy Lec, pseudonim literacki Stach, właściwie baron Stanisław Jerzy de Tusch-Letz – polski poeta, satyryk i aforysta: „Gruboskórnych drażni najcieńsza...”

- 1.-4. czarna skała magmowa używana jako materiał drogowy
- 3.-6. najwyższy szczyt Kaukazu
- 5.-8. cielec żubra
- 7.-10. historia, koleje życia, losy
- 9.-12. góra na Półwyspie Krymskim tytułem sonetu A. Mickiewicza
- 11.-2. najgłębsze jezioro w Rosji

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AJUDAH

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 8 kwietnia 2022 r. Nagrodę z 15 marca otrzymuje **Maria Wybraniec z Czeskiego Cieszyna-Żukowa Górnego**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie logogryfu z 15 marca: OWIESNO
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 15 marca:
1. MOWA 2. ODPIS 3. WIZJA 4. ASAN
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 15 marca:
1. PORA 2. ORDON 3. RODAN 4. ANNA
Rozwiązanie logogryfu łukowego z 15 marca:
SZTUKI